

Barcelona es dota d'un Pla de Racons Infantils per ampliar i millorar les àrees de jocs

- » El Pla preveu 10 nous racons infantils de nova creació i renovar 44 àrees de jocs existents entre el 2014 i el 2015.
- » També contempla introduir elements d'innovació vinculats a les noves tecnologies i actuacions temàtiques, com l'àrea de jocs de la casa de la girafa Ona a la plaça Sant Miquel.
- » En el proper mandat el Pla contempla renovar 220 àrees de jocs infantils més i redefinir les àrees per a la convivència intergeneracional entre nens i gent gran.
- » L'execució del Pla es durà a terme en els propers 5 anys i el seu pressupost, entre inversió i manteniment, ronda els 20 milions d'euros.

» Més i millors àrees de jocs infantils

Barcelona ha estat la ciutat impulsora sobre els drets dels ciutadans en matèria de convivència. Avui s'enfronta a reptes nous que cal abordar simultàniament amb polítiques creatives que donin resposta a diversos desafiaments, com ara el benestar i la prestació de serveis a les persones.

El Govern Municipal ha endegat recentment el **Pla del Verd i de la Biodiversitat**, que tracta els carrers i espais oberts de la ciutat com a llocs de convivència i relació, on és convenient disposar d'entorns tranquils i equipats, amb zones d'estada i de joc en un entorn de qualitat.

El Pla preveu elaborar i aplicar un **Pla d'Usos Socials** dels espais verds de Barcelona, augmentar i millorar la dotació **d'equipaments lúdics i de salut** en els parcs i millorar i diversificar les **àrees de joc infantil** amb participació de les escoles, les entitats i la ciutadania.

És intenció del Govern Municipal dedicar esforços a **millorar l'oferta de jocs infantils de la ciutat**, vetllant per afavorir la proximitat dels jocs als usuaris, per assolir una distribució equitativa, per completar les tipologies de jocs, i per millorar l'oferta a les edats menys ateses cobrint totes les franges dels usuaris.

És per això que el govern ha elaborat **un Pla de Racons Infantils** que recull totes les actuacions compreses entre el 2014 i el 2019 **per promoure el joc a l'aire lliure**, aprofitant racons actualment infrautilitzats, així com les oportunitats que els espais verds ofereixen. Això permet desenvolupar la visió d'Habitat Urbà, que revertirà positivament en la vida de les persones en espais oberts com a llocs de convivència i relació equipats amb zones d'estada i jocs en entorns de qualitat.

El desplegament d'aquest Pla comporta des de la **incorporació de noves àrees en nous espais, la renovació d'àrees existents i l'actualització mitjançant les noves tecnologies (TIC) dels diferents elements, fins l'adequació d'àrees de jocs i estada als canvis d'usos socials i familiars.**

En aquesta línia, el Pla vol aconseguir la integració dels elements pensats pels més petits amb els element pensats per la gent de més edat que els acompanya, afavorint l'activitat física conjunta i la **convivència generacional**. A més, s'exploraran noves vies com ara la introducció **d'elements innovadors** vinculats a les noves tecnologies, **actuacions temàtiques** i actuacions que fomentin l'ús per part dels adolescents d'aquestes àrees de joc, pensades majoritàriament per a menors de 12 anys.

A més, tant les actuacions de renovació com de nova creació estaran subjectes a **criteris de sostenibilitat i no contaminació**, tant en relació als elements com al procés d'execució de l'obra civil de l'àrea.

L'execució del Pla es durà a terme en els propers 5 anys i el seu pressupost total associat, provinent tant de les inversions de les diferents àrees municipals que treballaran de manera coordinada, com del manteniment efectuat per la Direcció d'Espais Verds i Biodiversitat, serà aproximadament de **20,2 milions d'euros**.

» Diagnosi de la situació actual

Actualment la ciutat de Barcelona **compta amb 794 àrees de jocs infantils**. La dotació de jocs a les àrees és heterogènia, ja que està supeditada a la superfície disponible i al disseny de la mateixa. Tots els districtes disposen d'àrees de joc accessibles.

En la categoria de jocs anomenats tradicionals, les àrees disposen de tobogans, gronxadors, balancins, rodones saltarines, castells i carrusels, entre d'altres; i engloben el 75% dels elements totals. El 25% restant els podem anomenar jocs moderns (equilibri, tirolina, musical, pènduls, grimpar,...).

Dins del marc legal i normatiu, **l'Ajuntament de Barcelona s'exigeix**, mitjançant el Plec de condicions tècniques per al disseny, l'execució i la recepció de les àrees de joc infantils, de **les certificacions** segons les normes UNE 147103, UNE-EN 1176 i UNE-EN 1177.

La renovació dels espais de joc és un tema cabdal en el manteniment dels mateixos per prevaldre la seguretat dels usuaris, i es fa en funció del tipus de joc i de la intensitat d'ús. Totes les certificacions s'han de renovar anualment. La seva vida útil es calcula al voltant dels 15 anys segons el tipus de joc i la intensitat d'ús.

Tots els emplaçaments segueixen les següents **pautes de manteniment**: inspecció preventiva i manteniment correctiu (3 cops per setmana, detecció d'anomalies o desperfectes), inspecció funcional trimestral, airejat i desinfecció bimestral i canvi de sorra bianual, pintura dels elements de joc bianual i **neteja diària**. **El pressupost anual d'aquest manteniment suma l'import d'1.800.000€.**

» Pla de desplegament

El desplegament d'aquest Pla de racons infantils acull els següents punts :

➤ 1a fase, Actuacions preliminars 2014-2015:

- 10 Racons infantils de nova creació.
- Pla de renovació de les àrees de jocs infantil existents: 44 àrees.
- Actuacions introduint innovació (QR, NFC, APPS) i temàtiques

➤ 2a fase, Pla de Racons Infantils 2016-2019:

- Redefinir àrees per a la convivència intergeneracional entre nens i gent gran.
- Pla de renovació de les àrees de jocs infantil existents: 220 àrees.
- Actuacions de caire temàtic i innovador

» 10 nous racons infantils en el proper any, un per districte

Els criteris generals a complir en cada nova àrea per districte seran els següents: superfície d'uns 100 m², col·locació d'un a tres elements de joc (un gronxador doble, un tobogan i una molla), estaran adreçats a infants de fins a 12 anys, amb tancament de fusta tipus angles, dues portes d'accés, dos rètols informatius i dues papereres fora de l'àrea.

La selecció dels 10 racons ha estat consensuada amb els diferents districtes i es diferencien, a grans trets, per la tipologia del seu paviment esmorteïdor, ja sigui sorra o sauló. Les ubicacions dels 10 emplaçaments són:

1. **Ciutat Vella:** Passeig Colom
2. **Eixample:** Parc de l'Estació del Nord
3. **Sants-Montjuïc:** Ronda del Mig (banda mar). C/ Antoni Capmany
4. **Les Corts:** Jardins de Can Cuiàs
5. **Sarrià-Sant Gervasi:** Jardins del Camp de Sarrià
6. **Gràcia:** Plaça Lesseps
7. **Horta-Guinardó:** Carrer de la Font Castellana
8. **Nou Barris:** C/ Castellví-C/ Lliçà (Torre Baró)
9. **Sant Andreu:** Plaça Doctor Cararach Mauri
10. **Sant Martí:** Plaça de la Infància

» Pla de renovació d'àrees de jocs infantils existents

El Pla preveu la renovació integral o parcial de bona part dels parcs de la ciutat, amb una inversió per cadascun d'ells mitjana de 40.000 euros. Aquestes renovacions estaran supeditades a uns criteris generals i de disseny per optimitzar el manteniment.

En els exercicis 2014-2015 hi ha prevista la renovació sota aquests criteris de 44 emplaçaments. La previsió és que el proper mandat, entre el 2016 i 2019, es renovaran 220 àrees més, un 27% del total.

Les primeres 44 actuacions previstes abans que acabi aquest mandat són:

TIPOLOGIA D'ACTUACIÓ	EMPLAÇAMENT	UT
Remodelació integral	2117 A-1 Av. Roma-Mallorca-Rocafort 2143 A-1 Jardins de Paula Montalt 2143 A-2 Jardins de Paula Montalt 3056 A-1 Plaça de Sants 7049 A-2 Plaça Meguidó 7066 A-1 Plaça Castelao 7173 A-1 Jericó-Vall d'Hebron- Natzaret 8045 A-1 Guineueta, Parc 0170 A-1 C.V.30 (Av. Diagonal-Llull) 0218 A-2 Can Miralletes	10
Remodelació integral amb sistema QR	0058 A-1 Palmera de Sant Martí, Pl. de la	1
Canvi de jocs	3024 A-4 Parc de Can Sabaté. 3251 A-1 Pl. Bonaventura Durruti 6020 A-1 Guinardó, Rda. (Escorial - Sardanya) 7146 A-1 Plaça Vall d'Hebron	4
Canvi de jocs i posar sòcol	7183 A-1 Ronda Guinardó-Sardanya	1
Canvi de jocs i fer paviment	3214 A-1 Alumini-Carretera del Prat. 9187 A-1 Jardins de Massana	2
Recol•locació de jocs	2013 A-2 Montserrat, Jardins 2048 A-1 Antoni Gaudí, Pl. 2137 A-1 Rector Oliveras, Jardins del 3034 A-1 Plaça Teresa Claramunt. 3038 A-2 Can Clos 4053 A-1 Jardins Jaume Vicenç Vives. 4162 A-1 Josep Sunyol i Garriga-Camí de Torre Melina 6010 A-1 Mestre Balcells, Jardins del 7205 A-1 C.V. Montbau (Arquitectura (Angel Marques-Benlliure))	9
Recol•locació de jocs i posar sòcol	2071 A-1 Aragó - Enamorats (Pl. Enamorats)	1
Recol•locació de jocs i fer paviment	4132 A-1 Jardins de Sant Joan de Deu. 4159 A-1 Danubi - Les Corts, Trav. 6009 A-1 Plaça del Nord	3
Recol•locació de jocs, fer paviment i tanca	2102 A-1 César Martinell, Jardins de (Gran Via - Diputació - Casanova - Villarroel)	1
Recol•locació i modificació de jocs	7189 A-1 Passatge Sense nom (Segur-Samaniego)	1
Modificació de jocs	3045 A-2 Plaça de la Farga. 3112 A-1 Jardins de la Mediterrània. 3222 A-1 Gran Via-Radi 6003 A-1 Sant Joan, Pg. (Còrsega - Indústria) 7052 A-2 Boca Nord túnel de la Rovira.	5
Fer paviment	2054 A-1 Av. Josep Tarradellas (F. Macià- Av. Sarrià) 4045 A-4 Dr. Ferran-Manuel Girona-Capità Arenas-Manila 5080 A-2 Monterols, Parc de	3
Fer paviment i vorada	4000 A-1 Pl. Dr. Ignasi Barraquer 7131 A-1 Jardins Prínceps de Girona	2
Reparació de tanca	5052 A-1 Jardins Josep Amat	1
	TOTAL	44

» Innovació i TIC als parcs

D'altra banda, la ciutat de Barcelona, capdavantera en la **incorporació de l'ús de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC)**, potenciarà noves formes de viure l'experiència de ciutat mitjançant sistemes de gamificació que, en el cas concret de les àrees de joc, permetrà interactuar als infants, nois i noies i al públic adult en general en els espais públics.

En aquest sentit, els elements incorporats al mobiliari urbà dels parcs i jardins ajudaran en gran mesura a posar al servei de les persones la tecnologia digital per desenvolupar noves formes de joc i d'aprenentatge, a la vegada que puguin ser un nou mitjà per la difusió d'informació d'utilitat i consells saludables pels ciutadans usuaris dels espais mitjançant tecnologies com la realitat augmentada, els codis QR, NFC, APPs i d'altres que puguin incorporar-se a futur.

Tant els codis QR (Quickresponsecode) com els NFC (Nearfieldcommunication) són mòduls útils per emmagatzemar i compartir informació de manera digital. Les propostes innovadores hauran de ser relativament fàcils d'implantar i sostenibles en tots els sentits.

» Redefinir les àrees lúdiques de nens i gent gran: les àrees de convivència intergeneracional.

Es constata que, cada cop més, els avis acompanyen els nés en el temps de lleure a les àrees de joc infantil dels espais públics. Cada dia hi ha més peticions d'activitats per a gent gran als jardins i places de la ciutat. Per atendre aquestes demandes socials, **es planteja la possibilitat de crear uns espais lúdics d'ús mixt, en els quals avis i nens puguin desenvolupar activitats lúdic-esportives** en un mateix àmbit sense perdre de vista que el menors de 5 anys necessiten de l'atenció continuada del companyant, i, per tant, les àrees destinades a aquesta franja d'edat no es contemplaran.

L'Ajuntament ha recollit informació en relació als àmbits de la salut (ús terapèutic), benestar psicosocial, esportiu, de lleure i de mercat. Ha valorat els aspectes normatius de la convivència de les dues tipologies d'instal·lació (normativa, material, seguretat,...), ha treballat les possibilitats d'adaptació en les àrees existents, així com les dades demogràfiques (edat, territori, equipaments, proximitat,...); i, per tant, s'han identificat una trentena d'espais adients per a la implantació d'aquesta nova tipologia d'àrea mixta de **convivència intergeneracional**.

» Actuacions temàtiques

Des de la vessant temàtica, tradicional, clàssica i/o d'històries i contes immersos en la tradició catalana, també **s'instal·laran**, sempre que els espais siguin adequats, **àrees i elements amb un tema i una ambientació associada**, que fomentin en els infants la imaginació, el joc en equip, l'aprenentatge, l'organització i les relacions socials.

La primera actuació destacada d'aquets tipus es durà a terme abans que acabi el mandat a la plaça Sant Miquel, al districte de Ciutat Vella. Serà una àrea de jocs temàtica: la casa de la girafa Ona. Tots els elements de joc estan fets i dissenyats seguint l'estil i la personalitat dels personatges dels contes de l'Ona, i la seva construcció estarà supervisada per la seva creadora, **Roser Capdevila**. Aquestes instal·lacions es pensen per satisfer edats diferents, i la tria dels jocs es fa segons un l'argument de conte per fer-los atractius a nens i nenes de 0-3 anys i complaure als més grans de 3 anys.

Il·lustració "casa de l'Ona" de Roser Capdevila

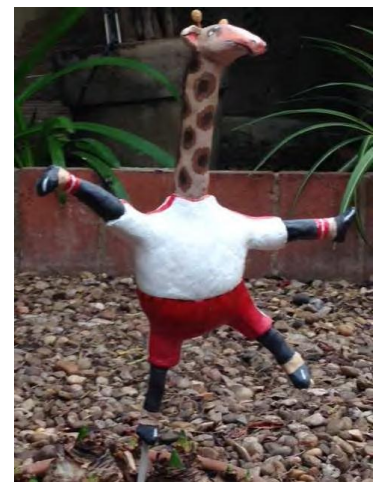
❖ Les estructures de fusta

Dues construccions de fusta tractada, la caseta dels senglers i la casa de l'Ona, estan pensades perquè els nens hi entrin, s'hi enfilin i juguin. Aquestes construccions estaran inspirades en les cases que surten als dibuixos, però adaptades als elements de joc i a la seguretat de les criatures. Per això es busca la màxima transparència, que permet evitar amagatalls del control visual dels infants.

❖ Les figures

Es proposen un conjunt de quatre figures en volum que siguin part activa en el joc dels nens, que estan a l'espera de rebre la corresponent certificació de seguretat. Aquestes figures estan inspirades en **el bestiar popular**. Construïdes amb fibra de vidre, segueixen un procés artesanal i s'hi incorporen elements com molles.

- Amb la protagonista principal dels contes, **la girafa Ona**, es proposa fer una escultura gran (290 cm.) que permeti als nens travessar-la per sota i, fins i tot, enfilars'hi.

- **La vespa de l'Ona** en volum té unes mides (90 cm.) que permeten que els nens s'hi enfilin. S'adapta a una molla per aconseguir un moviment oscil·lant.
- **Els garrins** veïns de l'Ona són dos bessons. Per tant, serien dues figures semblants adaptades sobre molles o en forma de balancí, d'uns 60 cm.

» Pressupost del Pla de Racons Infantils

L'execució del Pla es durà a terme en els propers 5 anys, i el seu pressupost total associat, provinent tant de les inversions de les diferents àrees municipals que treballaran de manera coordinada, com del manteniment efectuat per la Direcció d'Espais Verds i Biodiversitat, serà aproximadament de **20,2 milions d'euros**.

INVERSIONS	IMPORT (€)
RENOVACIONS	9.626.000.-
TEMÀTIQUES	156.000.-
10 RACONS	560.000.-
CONVIVÈNCIA INTERGENERACIONAL	880.000.-
	11.222.000.-

DESPESA CORRENT	I IMPORT (€)
MANTENIMENT DE LES ÀREES	9.000.000.-
	TOTAL 20.222.000.-